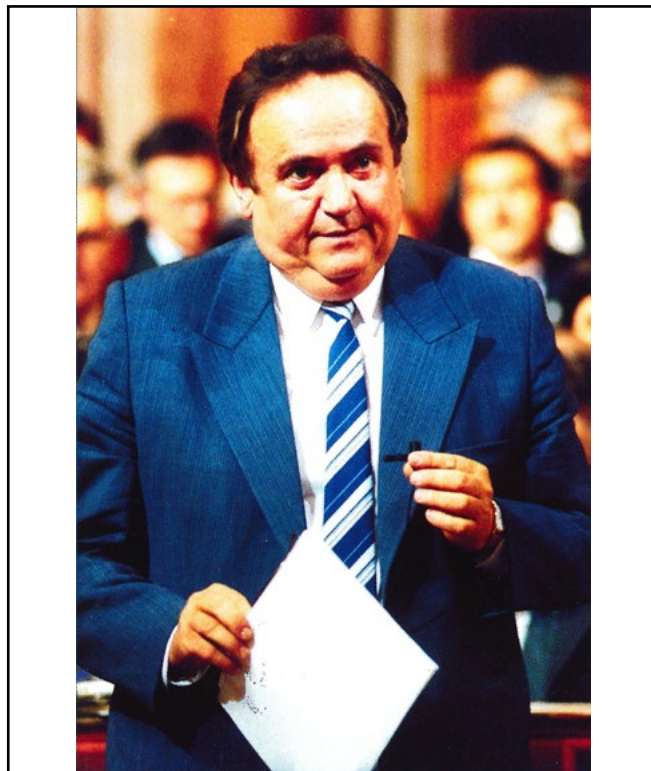

A képösszeállítás forrása: Egy mozgalmas évtized képeiben, 1990-2000. Szerk.: Molnár Róbert.

Torgyán József halálára

Életének 85. évében, 2017. január 22-én otthonában érte a halál az FKgP egykori elnökét, a rendszerváltás első évtizedének jelentős politikusát.

Torgyán József 1932-ben Mátészalkán született, de élete nagy részét Budapesten töltötte. Itt végezte iskoláit is. Először zenei pályára készült, így a Könyves Kálmán Gimnáziumban megkezdett középiskolai tanulmányait a Wágner Manó Gimnázium és Zenei Gimnáziumban fejezte be – itt tett érettségi vizsgát. Ezt követően elvégezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű főtanszakát. 1951-től megkezdte tanulmányait az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán.

A diploma megszerzése után felhagyott a zenei pályával, és ügyvédjelölt lett. Az 1956-os forradalom vihara Újpesten érte és a magából kifordult idő kényszerítette őt a megtorlók mellé. 1958-ban felvették az ügyvédi kamarába, ahonnan még ezen évben ki is zárták néhány hónapra éppen az 1956-os forradalomban játszott szerepe miatt. Egy ideig segédmunkásként dolgozott. Miután visszavették a kamarába, feleségül vette Cseh Máriát, a Pécsi Nemzeti Színház operett színésznőjét, akitől egy fia született, Attila. Ügyvédi pályafutását ezt követően töretlenül folytathatta.

A rendszerváltás idején belépett az újjáalakuló Független Kisgazda Pártba és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 9. számú választókerületében – Mátészalkán és környékén – indult képviselőjelöltként. A párt megyei területi listavezetőjeként jutott a parlamentbe. A párton belül először főügyésznek, majd frakcióvezetőnek, 1991. június 29-én pedig elnöknek választották meg. A kárpótlási törvény miatt szembekerült Antall Józseffel, és 1992. február 21-én bejelentette, hogy a Kisgazdapárt kilép a koalícióból, mivel kevésnek ítélték az Antall-kormány rendszerváltás érdekében hozott intézkedéseit. A frakció többsége azonban a koalíció fenntartása mellett döntött, így a párt képviselőcsoportja kettészakadt. Az 1994-es választásokon a Torgyán vezette FKgP vált a kisgazda gondolat politikai megtestesítőjévé, ellenzéki erőként kerülve az Országgyűlésbe.

1994 és 1998 között az ellenzék meghatározó politikusa, sokáig vezetője volt. 1998-ban pártja ismét harmadik erővé vált, és koalíciót kötött a FIDESZ-szel. Torgyán József ekkor a földművelésügyi és vidékfejlesztési tárcát kapta meg, melyet 2001-ig irányított. Ezzel párhuzamosan 1999 és 2001 között a Ferencvárosi Torna Club elnöke is volt. Az ellene irányuló külső és belső támadások, valamint a párton belül élesedő konfliktusok miatt a Kisgazdapárt – immár véglegesen – meggyengült és ismét többfelé szakadt. A 2002-es vereség után Torgyán és egykori pártja távozott a nagypolitikából, bár kisebb formációk élén ő maga még megcélozta a visszatérést.

A Független Kisgazda Pártot tizenegy évig vezető politikusként, a parlamenti ellenzék egyik vezetőjeként, majd miniszterként és a koalíciós párt elnökeként mind személyes habitusának, mind cselekedeteinek ellentmondásaival és ellentmondásosságával rajta hagyta nyomát a rendszerváltás első évtizedén. Halálával a magyar politika egyik legszínesebb, legendahagyóbb alakja távozott.